

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

SSN Iwona Koper

w sprawie z wniosku Waldemara W.
przy uczestnictwie Stanisława Ł. i Ireny Ł.
o ustanowienie służebności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 7 lipca 2011 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania Ireny Ł.
na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 26 stycznia 2011 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną uczestniczki postępowania Ireny Ł. od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 30 września 2010 r. Stwierdził, że uczestniczka nie zażądała doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, przez co utraciła prawo do wniesienia skargi kasacyjnej (art. 398⁵ § 1 k.p.c.).

W zażaleniu uczestniczka podniosła naruszenie art. 73 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Podniosła, że wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem złożony przez jej małżonka, będącego drugim uczestnikiem postępowania, jest skuteczny wobec niej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Dokonana przez Sąd Okręgowy analiza dopuszczalności wniesionej przez uczestniczkę skargi kasacyjnej ogranicza się do treści art. 398⁵ § 1 k.p.c. i wymogu zgłoszenia przez stronę skarżącą żądania doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Pomija natomiast okoliczność, że postępowanie, w którym zapadło zaskarżone postanowienie, dotyczyło ustanowienia służebności gruntowej na nieruchomości należącej do majątku wspólnego Stanisława i Ireny małżonków Ł. Nie uwzględnia tego, że uczestnicy ci – broniąc wspólnego prawa – byli bezpośrednio i równomiernie zainteresowani wynikiem sprawy.

Podkreślenia wymaga, że w procesie, w podobnej sytuacji, byłiby oni współuczestnikami jednolitymi biernymi i miałyby do nich zastosowanie art. 73 § 2 k.p.c., zgodnie z którym czynności procesowe współuczestników działających są skuteczne wobec nie działających (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2000 r., III CZ 91/00, OSNC 2001, nr 5, poz. 74; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 grudnia 1988 r., III CRN 434/88, OSNC 1991, nr 1, poz. 12). W takim przypadku współuczestnik jednolity, który w ustawowym terminie nie zażąda doręczenia wyroku sądu drugiej instancji z uzasadnieniem, może wnieść skargę kasacyjną, jeśli wniosek taki złoży inny współuczestnik. Termin do

wniesienia skargi kasacyjnej biegnie wtedy od dnia doręczenia wyroku z uzasadnieniem współuczestnikowi, który o to wniósł (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 1997 r., II CKN 31/97, OSNC 1997, nr 8, poz. 116). Dlatego nie ma – w ocenie Sądu Najwyższego – powodów, aby w rozpoznawanej sprawie traktować odmiennie uczestniczkę w zakresie możliwości skutecznego wniesienia skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 30 września 2010 r.

Brak uwzględnienia specyficznych cech postępowania nieprocesowego, w tym okoliczności omówionych na wstępie, przesądza o wadliwym zastosowaniu przez Sąd Okręgowy art. 398⁵ § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.